

7/10823

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn. Dr. Cevdet YILMAZ)

Sayı : B.02.0.011/01291

21/12/2009

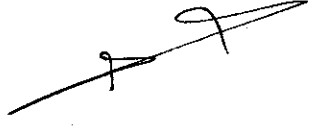
Konu: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 01/12/2009 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/10823-17419/37419 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 04 Aralık 2009 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-170-15/4773 sayılı yazısı.

İlgi (a)'da kayıtlı yazıyla Başbakanlığa iletilen, ilgi (b)'de kayıtlı yazıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması talep edilen Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği 7/10823 esas sayılı yazılı soru önergesinde yer alan hususlar ile ilgili bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Cevdet YILMAZ
Devlet Bakanı

EKLER:

- 1) Soru Önergesine ilişkin cevap (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

EK; Sayın Erkan AKÇAY'ın Yazılı Soru Önergesindeki Sorular ve Cevapları

Manisa ili sanayi ve tarım kenti olarak sürekli gelişmekte ve buna bağlı olarak göç almakta ve nüfusu hızla artmaktadır. 1 milyon 320 bin nüfuslu Manisa ilimiz nüfus büyüklüğü bakımından 13 üncü, tarımsal üretim bakımından 1 inci, sanayi üretimi bakımından 6 ncı, toplanan vergi gelirleri bakımından 14 üncü, sosyo ekonomik gelişmişlik sıralaması bakımından 25 inci sıradadır. Manisa ilimiz nüfus bakımından Türkiye'de 13 üncü sırada bulunmasına rağmen 2009 yılında DPT'nin Kamu Yatırımlarının İllere Göre Dağılımı tablosu incelendiğinde Manisa'nın kamu yatırımlarından aldığı pay bakımından 81 il arasında 46 ncı sırada olduğu görülmektedir.

Bu kapsamda;

Soru-1: *DPT kamu yatırımlarından illerin aldıkları pay neye göre belirlenmektedir?*

Cevap-1: Ülkemiz mali ve bütçeleme sisteminde kamu yatırımları için ödenek tahsisleri yapılırken, makroekonomik, bölgesel, sektörel ve proje bazındaki öncelikler yanında, kalkınmada öncelikli bölgelerde yürütülen veya yürütülecek olan projelere öncelik verilmekle beraber, il bazında tahsis yapılmamaktadır. Sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler doğrultusunda proje bazında yapılan ödenek tahsisleri sonucunda oluşan kamu yatırım programında yer alan projelerden il bazında tasnif edilebilenler, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından ilgililere yardımcı olmak gayesiyle il bazında ayrıştırılmakta ve “Yatırımların İllere Göre Dağılımı” adlı bir yayınla ilgililere sunulmaktadır. Söz konusu dağılıma, kamu yatırım programının kapsamı gereği mahalli idarelerin kendi kaynakları ile yürüttükleri projeler dahil edilmemektedir.

Soru-2: *Manisa ilinin yukarıda sayılan özellikleri göz önüne alındığında 2009 yılında aktarılan 114 milyon 643 bin TL'lik kamu yatırımı payı sizce yeterli midir?*

Cevap-2: Kamu yatırım projelerinin niteliği gereği, örneğin birkaç ili birden ilgilendiren karayolu, demiryolu, elektrik iletim hattı projeleri gibi birden fazla ilimizde yer alması, benzer nitelikli işlerin bir proje altında toplulaştırılması, bazı projelerin yerinin “muhtelif” olarak belirtilmesi gibi sebeplerle; kamu yatırım ödeneklerinin yaklaşık yarısının il bazında tasnifi yapılamamakta, “muhtelif iller” kapsamında gösterilmektedir. Muhtelif iller kapsamındaki yatırımların ne kadarının hangi ilimizle ilgili olduğunu belirlemekte zorluklar bulunmakta, bu nedenle il bazındaki rakamlara dahil edilmemektedir. Bu nedenlerle, 2009 yılında müstakil olarak Manisa ili kapsamında yer alan projeler için ayrılan ödenek miktarı 114,6 milyon TL

olmakla birlikte Manisa ili için tahsis edilen kamu yatırım büyüklüğü yalnızca bu büyüklükten ibaret değildir. Manisa ili yanında diğer illeri de ilgilendirdiği için bu miktara dahil edilmeyen Aşağı Gediz Sulama Projesi, Manisa-Akhisar-Bahkesir Bölünmüş Yol Projesi, Bornova-Turgutlu-Salihli Bölünmüş Yol Projesi gibi birden fazla ili ilgilendiren ve il bazında ayrıştırılamayan projeler de söz konusu olup, Manisa ilinin de pay alacağı söz konusu projelerin ödeneği 69,3 milyon TL'dir. Ayrıca, yeri muhtelif olarak belirtilen projelerden de Manisa ilinin pay alması söz konusudur.

Ülkemizin, eğitim ve sağlık hizmetlerinin etkili bir şekilde sunulması ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi, rekabet gücümüzün artırılması ve sürdürülebilir büyümenin sağlanması için gerekli sosyal ve fiziki altyapının geliştirilmesi, çevrenin korunması, AB kriterlerine uyumun sağlanması, gelişmiş ülkelerle ülkemiz arasındaki ve ülkemizdeki bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması için önemli miktarlarda kamu yatırımı ihtiyacı bulunmaktadır. Mevcut kısıtlı bütçe imkanlarıyla söz konusu ihtiyaçların tamamını karşılamak mümkün olmamakla birlikte, mevcut kısıtlı bütçe imkanları doğrultusunda Manisa ilimiz de dahil olmak üzere her ilimize azami kaynak tahsisi için çaba gösterilmektedir. Hükümetimizin iktidara ilk kez geldiği dönemde yani 2002 yılında Manisa ilimiz "Yatırımların İllere Göre Dağılımı" kitabına göre 42 nci sırada yer almaktayken 2009 yılı itibarıyla 35 inci sıraya yükselmiş durumdadır.

Son dönemde yaşanan küresel krizin etkilerinin azalmasıyla birlikte ekonomide yaşanacak canlanma, kamu gelirleri aracılığıyla bütçe imkanlarını ve dolayısıyla kamu yatırımlarını da olumlu yönde etkileyecektir. Bu sayede, Manisa ilimiz de dahil olmak üzere tüm illerimizde kamu yatırım imkanlarını daha da artırmak mümkün olacaktır.

Soru-3: *Manisa ilimize göre nüfus alan ve gelişmişlik düzeyi göz önüne alındığında Manisa'dan bu özellikler bakımından daha üst düzeyde olan ve Manisa'dan daha az kamu yatırımı alan il var mıdır?*

Cevap-3: "Yatırımların İllere Göre Dağılımı" kitabındaki il sıralamasında göz önünde bulundurulması gereken bazı hususlar bulunmaktadır. Öncelikle, kamu yatırım programında halihazırda yürütülen projelerin çok önemli bir kısmı bulunduğu il yanında faydası diğer illere de yayılan projelerden oluşmaktadır. Örneğin, Artvin ilinde yürütülmekte olan bir baraj projesi Artvin ili kamu yatırımları arasında görülmesine rağmen, sağlayacağı elektrik enerjisinin tüm illerde kullanılacak olması nedeniyle faydası tüm illere yayılacak nitelikteki bir projedir. Örnekten de görüldüğü üzere nüfus ve gelişmişlik olarak Manisa ilinden daha

düşük seviyede olan Artvin ilimizin Manisa'dan daha yukarılarda yer alması Artvin ilinde yürütülmekte olan önemli baraj projelerinden kaynaklanmaktadır.

Ayrıca, nüfus, alan ve gelişmişlik düzeyi dışında coğrafi konum, ulaşım koridoruna yakınlık, kömür, akarsu benzeri doğal kaynaklara yakınlık, ilde yürütülen mevcut projelerin tamamlama durumu gibi hususlar da illerimizde yürütülecek projeler ve ödenekleri üzerinde önemli ölçüde belirleyici olmaktadır.

Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı Manisa'ya göre nüfusu ve gelişmişlik düzeyi daha yüksek illerimize Manisa'dan daha az kamu yatırımı tahsisi veya Manisa'ya göre nüfusu ve gelişmişlik düzeyi daha düşük illerimize Manisa'dan daha fazla kamu yatırımı tahsisi yapılması söz konusu olmaktadır.

Soru-4: Hükümetleriniz döneminde yıllardır Manisa'ya göre nüfusu ve gelişmişlik düzeyi çok daha düşük illerimize Manisa'dan çok daha fazla kamu yatırımı yapılmaktadır. Bunun gerekçesi nedir?

Cevap-4: Yukarıda bahsi geçen nedenlerden dolayı Manisa'ya göre nüfusu ve gelişmişlik düzeyi daha düşük illerimize Manisa'dan daha fazla kamu yatırımı tahsisi yapılması söz konusu olmaktadır.